

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Tvoříme svět

Zpracovaly: Daniela Vystrčilová
Kateřina Karásková
Růžena Valentová
Nikol Vaculíková

Projednáno na pedagogické radě dne:29.6.2022

č. j.: ZSKUCH/485/2022

Zpracováno ke dni: 15.6.2022

Platnost dokumentu: od 1.9.2022

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE.....	3
2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	3
3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	4
3.1 Věcné podmínky	4
3.2 Životospráva.....	4
3.3 Psychosociální podmínky	5
3.4 Organizace vzdělávání	6
3.5 Řízení mateřské školy	7
3.6 Personální zabezpečení MŠ	7
3.7 Spoluúčast rodičů	8
3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	8
3.9 Podmínky pro vzdělávání nadaných dětí	9
3.10 Vzdělávání dětí mladších tří let.....	9
3.11 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	10
4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ.....	11
4.1 Přijímání dětí do mateřské školy.....	11
4.2 Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy	11
4.3 Organizace individuálního vzdělávání.....	11
4.4 Činnosti, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů ve třídě	12
5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	13
5.1. Zaměření školy.....	13
5.2. Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	13
5.3. Metody a formy vzdělávání	14
5.5. Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.....	15
5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	16
6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH.....	17
6.1 Integrované bloky	17
6.2 Vzdělávací oblasti a jejich členění.....	17
6.3 1. integrovaný blok: PODZIM	18
6.4 2. integrovaný blok: ZIMA	20
6.5 3. integrovaný blok: JARO	23
6.6 4. integrovaný blok: LÉTO	25
7 EVALUACE MATEŘSKÉ ŠKOLY A HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ.....	27

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název školy: Základní škola a mateřská škola Kuchařovice, Okružní 297, příspěvková organizace

Sídlo školy: Okružní 297, 669 02 Kuchařovice

Zřizovatel: Obec Kuchařovice, 8. května 211, 669 02 Kuchařovice

Právní forma: Příspěvková organizace od 1. 1. 2003

IČO: 70989974

Email: ms@skolakucharovice.cz

Telefon: 515228122, 727874767

Webové stránky: skolakucharovice.cz

Počet tříd: 2

Kapacita školy: 48 dětí

Provozní doba: 6,00 – 16,00 hod.

Ředitel školy: Mgr. Alena Vavroušková (od 1. 8. 2018)

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola Kuchařovice má od 1. 1. 2003 právní subjektivitu. Zřizovatelem je Obec Kuchařovice. 1. 9. 2018 byla sloučena se základní školou. Je jedinou mateřskou školou v obci. Budova MŠ je umístěna v klidné části na okraji obce. Kapacita školy je 48 dětí. Děti jsou rozděleny do dvou tříd. 1. třída - „Sluníčka“ – jsou zde děti ve věku 2–7 let. 2. třída – „Ježečci“ – také děti ve věku 2–7 let. Hlavní dvoupodlažní budova je spojena propojovací chodbou s budovou školní jídelny, kde je umístěna kuchyň a jídelna, ve které se stravují žáci ZŠ a v rámci vedlejší hospodářské činnosti cizí strážníci. Provoz jídelny je upraven Řádem školní jídelny. Kapacita školní jídelny je 180 jídel.

Mateřská škola má velkou zahradu se školním hřištěm a nově vybudovanou zahradu v přírodním stylu, její součástí je i hrací prostor pro děti od dvou let. Hřiště je situované na jihovýchod a je přístupné z šatny dětí anebo bránou. Je zatravněné, jsou zde dlážděné chodníčky, pryžové hřiště, pískoviště a různé herní prvky. Ve škole pracujeme s dětmi ve dvou třídách. Obě třídy pracují se stejným školním vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání, vycházejícím z RVP PV, s motivačním názvem **Tvoříme svět**.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Věcné podmínky

MŠ Kuchařovice má samostatnou dvoupodlažní budovu na okraji obce, obklopenou zahradou. Každá třída má své sociální zařízení a šatnu. Odpočinek je ve třídě „Ježečků“ i ve třídě „Sluníček“ řešen rozkládáním matrací. Hygienické zařízení a vybavení pro odpočinek dětí odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné.

Vnitřní prostory mateřské školy jsou vyhovující. Ve třídách je nábytek vyhovující antropometrickým požadavkům a je uspořádán tak, aby umožňoval dětem samostatnou volbu hraček. Hračky a pomůcky jsou dle možností doplňovány a obměňovány. Dětské práce jsou pravidelně vystavovány v šatnách dětí nebo na výstavkách a jsou přístupné dětem i rodičům.

Každá třída má svoji výdejnu stravy, do které se jídlo rozváží ze školní kuchyně, do třídy Sluníček v prvním patře pomocí kuchyňského výtahu.

Na budovu MŠ bezprostředně navazuje zahrada s dětským hřištěm. Hřiště je přístupné buď ze šatny dětí, nebo uzamykatelnou bránou. Na zahradě jsou umístěny herní prvky, které umožňují dětem rozmanité pohybové i jiné aktivity.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy jsou soustavně udržovány, splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platné legislativy týkající se čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hluku, alergizujících či jedovatých látek a rostlin.

Záměr: Dle možností a potřeb doplňovat a obměňovat hračky a pomůcky z přírodních materiálů.

3.2 Životospráva

- Dětem je poskytována plnohodnotná, vyvážená a pestrá strava dle příslušných norem a předpisů.
- Školní kuchyně denně vaří čerstvé jídlo, pitný režim je zajištěn bez omezení celý den i při pobytu venku na školní zahradě.
- Je zachována vhodná a pestrá skladba jídelníčku. Jídelníček je pravidelně vyvěšován na nástěnce ve vstupních prostorách MŠ, a také na internetových stránkách školy.
- Svačiny jsou denně obohacovány ovocem a zeleninou, různými druhy pečiva, které si děti 2x měsíčně společně upečou, velkým výběrem pomazánek, mlékem a mléčnými výrobky.
- Do jídelníčku jsou pravidelně zařazovány potraviny racionální výživy.
- Mezi jednotlivými jídly je dodržován předepsaný časový odstup.
- Děti nejsou do jídla nuceny, mají možnost si určit velikost porce. Naší snahou je, aby děti jídlo alespoň ochutnaly.
- V mateřské škole je zajištěn pravidelný denní řád, který je natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činnosti dětí v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci.
- Po předchozí domluvě mají rodiče možnost přivádět nebo odvádět své děti dle svých potřeb.

- Děti jsou denně dostatečně dlouho venku, vždy s ohledem na aktuální stav počasí /mráz pod 10°C, silný vítr a déšť, náledí, inverze apod./
- Děti mají dostatek volného pohybu jak v prostorách školy, tak venku.
- Doba odpočinku a relaxace vychází z věkových a individuálních potřeb dětí. Nespícím dětem jsou po krátkém odpočinku nabídnuty klidové činnosti ve třídě.

Záměr: Vést děti ke správnému stolování a ke zdravému životnímu stylu.

3.3 Psychosociální podmínky

- Snahou všech zaměstnanců je vytvářet dětem takové prostředí, aby se v mateřské škole cítily spokojeně, jistě a bezpečně.
- Při nástupu dětí do MŠ klademe velký důraz na adaptaci dítěte v novém prostředí a snažíme se nově přichozím dětem vytvářet podmínky k citlivému začlenění do dětského kolektivu. Adaptační proces je individuální, na základě ústní domluvy s rodičem. Spočívá především v těchto bodech:
  - přítomnost rodiče po určitou dobu ve třídě s dítětem
  - postupné prodlužování délky pobytu v MŠ
- Všechny děti v mateřské škole mají stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není zvyhodňován či znevýhodňován. Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývajících ze školního řádu a pravidel společného soužití, které jsou ve škole a jednotlivých třídách stanoveny.
- Pedagogové se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která je mu příjemná, a kterou navozují vzájemný vztah spolupráce a důvěry. Postupně se snažíme odstranit nezdravé soutěžení dětí.
- V hodnocení dětí převažuje pozitivní hodnocení a pochvaly.
- Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte. Podporujeme zdravé sebevědomí dítěte, učíme je pracovat samostatně i spolupracovat s ostatními dětmi.
- Snažíme se děti vést k vzájemné toleranci, ohleduplnosti, zdvořilosti a k vzájemné pomoci.
- Děti se podílí na vytváření jasných pravidel chování ve třídě.
- Pedagogové se věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem.

Záměr: Zařazovat více prosociální hry a činnosti a tím ovlivňovat kladné vztahy ve třídě.

3.4 Organizace vzdělávání

Uspořádání dne – třída Ježečci

Věkové složení 2-7 let

6:00 – 7:00	doba určená pro příchod dětí, třídy spojeny ve třídě Ježečků, volné hry
7:00 – 8:30	nabízená denní činnost
8:30 – 9:00	svačina
9:00 – 9:30	komunitní kruh, příprava na pobyt venku
9:30-11:30	pobyt venku
11:30 – 12:00	oběd, odchod dětí po obědě
12:00 – 13:45	odpolední odpočinek dětí
13:45 – 14:15	odpolední svačina
14:15 – 16:00	doba určená pro odchod dětí, třídy spojeny ve třídě „Ježečci“, volné hry a zájmové činnosti, v případě pěkného počasí mohou probíhat na zahradě mateřské školy.

Uspořádání dne – třída Sluníčka

Věkové složení 2-7 let

6:00 – 7:00	scházení ve třídě Ježečků
7:00 – 8:30	hry a nabízená denní činnost
8:30 – 9:00	dopolední svačina
9:00– 9:30	komunitní kruh, příprava na pobyt venku
9:30-11:30	pobyt venku
11:30 – 12:00	oběd, odchod dětí po obědě
12:00 – 13:45	odpolední odpočinek
13:45 – 14:15	odpolední svačina
14:15 – 15:00	doba určená pro odchod dětí, volné hry a zájmové činnosti
15:00 – 16:00	třídy spojeny ve třídě Ježečků, doba určená pro odchod dětí, volné hry a zájmové činnosti, v případě pěkného počasí mohou probíhat na zahradě mateřské školy.

- Prostředí tříd je klidné a bezpečné, učitelky se plně věnují vzdělávání dětí. S dětmi pracujeme jak individuálně, tak frontálně, nebo skupinovými činnostmi. Snažíme se činnosti plánovat podle potřeb a zájmů dětí a organizovat je tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a zapojovaly se do organizace činností.
- Uplatňujeme metody prožitkového a kooperativního učení, a to především formou her a činnostmi, založenými na přímých zážitcích dítěte. S dětmi pracujeme jak individuálně, tak ve skupinkách, nebo frontálními činnostmi.

- Snažíme se zabezpečit vhodné materiální podmínky pro realizaci plánovaných činností. Vybavení tříd a pomůcky jsou kvalitní, v dostatečném množství a jsou postupně obměňovány a doplňovány pomůckami z přírodního materiálu.
- Při nástupu dítěte do MŠ uplatňujeme individuální adaptační proces na základě ústní domluvy s rodičem.
- Spojování tříd provádíme pouze výjimečně a vždy tak, aby nebyly překročeny stanovené počty dětí ve třídě.

Záměr: Vytvořit lepší podmínky pro osobní soukromí dětí, dbát na individuální přístup.

3.5 Řízení mateřské školy

- Statuárním orgánem je ředitelka základní školy a mateřské školy, která řídí všechny pedagogické i nepedagogické zaměstnance. Provozem mateřské školy je pověřena vedoucí učitelka, vedoucí školní jídelny je pověřena vedením provozu kuchyně.
- Ve škole je funkční informační systém. Informace jsou předávány formou týdenních plánů posílaných zaměstnancům na pracovní e-maily, zaměstnanci se pravidelně scházejí na pedagogických a provozních poradách, při předávání dětí spolu hovoří, předávají si poznatky průběžně. Rodiče jsou informováni při předávání dětí v šatnách, na nástěnkách, na internetu, na rodičovských schůzkách, mohou si domluvit schůzky s vedoucí učitelkou či s učitelkami.
- Učitelky spolu úzce spolupracují. Na dobré úrovni je i spolupráce s rodiči.
- Školní vzdělávací program vypracovávají zaměstnanci MŠ.
- Kontrolní a evaluační systém zahrnuje všechny stránky chodu MŠ.
- Mateřská škola spolupracuje s:
  - Zřizovatelem. Tato spolupráce je na velmi dobré úrovni, naší společnou snahou je zkvalitnění prostředí mateřské školy.
  - Pedagogicko-psychologickou poradnou ve Znojmě.
  - Gymnáziem a střední odbornou školou pedagogickou ve Znojmě – studentkám školy umožňuje mateřská škola vykonávat v mateřské škole pedagogickou praxi.
  - Základní školou Kuchařovice.
- Před začátkem nového školního roku se vždy jasně a srozumitelně vymezí povinnosti a úkoly všech zaměstnanců. Písemný záznam je součástí zápisu z pedagogické konference.

Záměr: vyhodnocovat práci všech zaměstnanců a pozitivně zaměstnance motivovat

3.6 Personální zabezpečení MŠ

- Ve dvou třídách pracují 4 plně kvalifikované učitelky.
- Nepedagogické pracovnice v MŠ jsou školnice a kuchařky.
- Pedagogové se průběžně vzdělávají, využívají nabídek vzdělávacích institucí a zúčastňují se odborných seminářů k zvýšení kvality výchovně vzdělávacího procesu.

- Rozvrh pracovní doby učitelů je organizován tak, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti.
- Všichni zaměstnanci se chovají, jednají a pracují profesionálně.
- Pro zajištění specializovaných služeb, ke kterým není předškolní pedagog kompetentní, spolupracuje MŠ s příslušnými odborníky, a to se Speciálním centrem pro poruchy řeči ve Znojmě, jehož pracovnice provádí jedenkrát ročně logopedickou depistáž, s Pedagogicko-psychologickou poradnou ve Znojmě při posuzování školní zralosti.

Záměr: zvyšování kvalifikace pedagogických pracovníků v oblasti předškolního vzdělávání.

3.7 Spoluúčast rodičů

- Při spolupráci s rodiči se snažíme o vstřícné a otevřené vztahy. Snažíme se porozumět a vyhovět konkrétním potřebám jednotlivých rodin. Se svěřenými důvěrnými informacemi zacházíme maximálně diskrétně, chráníme soukromí rodiny.
- Rodiče se podle svého zájmu mohou účastnit různých nabízených programů.
- Informace o životě dětí v MŠ získávají rodiče buď prostřednictvím nástěnek, webových stránek, nebo individuálním rozhovorem.
- Práce svých dětí mohou rodiče sledovat na nástěnkách a výstavkách, mohou nahlížet do portfolia dítěte. S učitelkou si mohou domluvit individuální konzultační rozhovor.

Záměr: více aktivně zapojovat rodiče do společných akcí MŠ.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními MŠ zabezpečí:

- Spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství.
- Úzká spolupráce s rodiči.
- Přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.
- Volba vhodných vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními.
- Osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídajícím individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení.
- Uplatňování vysoce profesionálních postojů všech zaměstnanců mateřské školy, citlivost a přiměřené působení.
- Přizpůsobení režimu.
- Úpravy ve třídě.
- Obeznamení školní jídelny se stravovacími návyky dítěte, s případnými omezeními dítěte, či potravinovými alergiemi.

- Seznámení rodičů a dětí s nástupem dítěte se SVP.
- Formu a metodiku práce s dítětem se SVP.

Záměr: Včasné a přesné podchycení dětí se SVP. Zvyšovat odbornou kvalifikaci pedagogů v oblasti práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami.

3.9 Podmínky pro vzdělávání nadaných dětí

MŠ vytváří podmínky pro rozvoj nadaných dětí – spolupráce s rodiči, odborníky, dalšími zařízeními (ZUŠ aj.). MŠ vytváří ve svém ŠVP a při jeho realizaci podmínky tak, aby byl co největší měrou využit potenciál každého dítěte včetně různých druhů nadání, s ohledem na jeho individuální možnosti. U nadaných dětí je cílem prohloubit aktuální poznatky, rozšířit a obohatit o další informace, stimulovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí.

Záměr: Rozvoj potenciálu a vedení k úspěšnosti (průběžné vyhodnocení)

3.10 Vzdělávání dětí mladších tří let

Při vzdělávání dětí od dvou do tří let sledujeme stejné vzdělávací cíle a záměry, jako u dětí starších. Učitelky však volí takový výchovně vzdělávací přístup, který akceptuje specifika související s úrovní vývoje dvouletého dítěte.

- Děti ve věku od 2 let jsou zařazovány od obou heterogenních tříd.
- Třídy postupně vybavujeme bezpečnými a podnětnými hračkami a pomůckami vhodných pro dvouleté děti.
- Hračky a pomůcky jsou vhodně uloženy tak, aby byla zajištěna bezpečnost dětí (bezpečnost ohrožující předměty jsou vždy uloženy mimo dosah dětí).
- Prostředí poskytuje dostatečný prostor pro volný pohyb dětí a hru.
- Denní uspořádání je zajištěno tak, aby bylo pravidelné, byl dostatek času na realizaci činností, a byl zajištěn dostatečný čas na odpočinek dle individuálních potřeb dětí.
- Srozumitelná a jednoduchá pravidla a řád, určující mantinely jednání.
- Vzdělávací činnosti realizované důsledně v menších skupinách či individuálně.
- Časté opakování činností.
- Adaptační proces je individuální, na základě ústní domluvy s rodičem. Spočívá především v těchto bodech:
  - přítomnost rodiče po určitou dobu ve třídě s dítětem
  - postupné prodlužování délky pobytu v MŠ
- Učitelka je k dětem laskavá, ale důsledná, dítě přijímá pozitivně.
- Snažíme se udržovat pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Záměr: zajistit individuální přístup k dětem a jejich začlenění do třídy

3. 11 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Začlenění dítěte do kolektivu je pro dítě zásadní a velmi ovlivňuje jeho jazykový rozvoj. Při práci se skupinou zohledňuje učitelka přítomnost dítěte či dětí, které nerozumí. Děti jsou vedeny ke vzájemné toleranci, vstřícnosti a respektu k odlišnostem. Pedagog důsledně vyžaduje ohleduplnost jednoho k druhému a jde dětem příkladem. Jasně stanoví pravidla a pak na ně odkazuje. Podporuje a oceňuje pozitivní chování. Začleňování dítěte s OMJ do kolektivu se pedagog věnuje od prvních dnů docházky a podporuje jeho začleňování v průběhu celého roku. Dětem s tímto znevýhodněním je doporučena návštěva školního speciálního pedagoga. Dítě s odlišným mateřským jazykem se musí vyrovnávat:

- s jazykovou bariérou
- se ztrátou komunikační kompetence
- s kulturními odlišnostmi

Postup při zajišťování průběhu vzdělávání:

- Pedagogické zajištění – působení pedagoga ze ZŠ, který má zkušenosti v dané problematice, podělí se s učitelským týmem o své zkušenosti a tipy dobré praxe, je hlavní osobou při komunikaci s rodiči. Učitelky si vyhledávají informace o zemi, ze které dítě pochází.
- Zajištění odborné pomoci – v případě potřeby se obracíme s žádostí o odbornou pomoc na PPP a SPC, popř. integrační centra.
- Přizpůsobení prostředí a vybavení MŠ – připravíme děti na nově příchozího předem. Vysvětlujeme situaci, v jaké se dítě s OMJ nachází. Důležitou součástí je také vybavenost herním a didaktickým materiálem, např. časopisy a knihy ve více jazycích – srovnávání odlišnosti stejných pohádek v různých jazycích, kontakt s jiným typem písma, např. napodobování čínských znaků pro rozvoj grafomotoriky.
- Zajištění komunikace – komunikační kartičky, které se využívají pro komunikaci s dětmi s autismem, využívání neverbální názornosti, např. obrázkový denní režim, přizpůsobení jazykového projevu (hlasitost, stručnost, prostředky komunikace, ověřování porozumění)

Záměr: podpora a rozvoj komunikativních dovedností, každoroční vyhodnocení; hlubší spolupráce s rodinou a s poradenským systémem

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola má dvě třídy, vzdělávají se v nich děti od 2 do 7 let a děti s odkladem školní docházky. 1. třída – „Sluníčka“, se nachází v prvním poschodí MŠ. Je věkově smíšená a může být naplněna do počtu 24 dětí. 2. třída – „Ježečci“, se nachází v přízemí budovy. Je věkově smíšená a může být naplněna do počtu 24 dětí.

Každá třída si zpracovává svůj Třídní vzdělávací program. Při jeho tvorbě učitelky vycházejí z cílů Školního vzdělávacího programu, ze znalosti podmínek třídy a kolektivu dětí. Uplatňujeme metody prožitkového a kooperativního učení, a to především formou her a činností, založenými na přímých zážitcích dítěte.

4.1 Přijímání dětí do mateřské školy

Zápis do mateřské školy probíhá v dohodě se zřizovatelem od 2. května do 16. května. O zápisu jsou zákonní zástupci informováni na webových stránkách školy, prostřednictvím letáčků, místním rozhlasem a písemně v Kuchařovickém zpravodaji.

Rodiče se dostaví k zápisu v daném termínu, vyplní přihlášku, předloží zákonné očkování dítěte. Výsledky přijímacího řízení budou vyvěšeny na veřejném místě v mateřské škole a na webových stránkách školy pod čísly žádostí.

4.2 Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy

O přijetí dítěte rozhoduje ředitel školy. Při přijímacím řízení postupuje ředitel školy podle kritérií, která jsou každoročně vydávána ředitelkou MŠ a zveřejněna vždy před zápisem k předškolnímu vzdělávání, a to v listinné podobě (nástěnka MŠ), nebo elektronické podobě (webové stránky MŠ).

4.3 Organizace individuálního vzdělávání

Pravidla individuálního vzdělávání dle §34b

- Rodič musí přihlásit své dítě v době zápisu do MŠ a současně písemně oznámit individuální vzdělávání. Oznámení musí obsahovat jméno, příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte. Uvedení období, ve kterém má být vzděláváno, důvody pro individuální vzdělávání.
- Dle doporučení MŠ musí rodič své dítě vzdělávat v domácím prostředí a shromažďovat o vzdělávání podklady, které předloží při povinném přezkoušení.
- Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání.
- Ředitel/ka školy stanoví termíny ověření vždy na druhé pondělí v listopadu a náhradní termíny na první týden v prosinci. Přesný termín bude zákonným zástupcům sdělen individuálně, nebo s nimi dohodnut. Rodič je povinen se s dítětem zúčastnit ověření v MŠ v daném termínu. Pokud se dítě nemůže na ověření ze závažných důvodů dostavit, zákonný zástupce jej omluví a dohodne pro ověření náhradní termín.

- Individuální vzdělávání může být rodičem zrušeno kdykoli.
- Ředitel/ka ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte na ověření, a to ani v náhradním termínu. Odvolání proti rozhodnutí ředitelky mateřské školy o ukončení individuálního vzdělávání dítěte nemá odkladný účinek a dítě nelze opětovně individuálně vzdělávat. Dítě zahájí pravidelnou denní docházku.
- Výdaje spojené s individuálním vzděláváním dítěte hradí zákonný zástupce dítěte s výjimkou speciálních kompenzačních pomůcek.

4. 4 Činnosti, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů ve třídě

Činnosti praktické a intelektové (neboli učivo) jsou pro děti „vzdělávací nabídkou“, souběžné pedagogické působení dvou učitelů ve třídě zkvalitňuje individualizaci vzdělávání:

- dopolední hry a práce dětí
- komunikativní kruh (společné sdílení, plánování, hodnocení, reflexe, diskuse)
- pobyt venku (bezpečnostní hledisko, skupinové činnosti na školní zahradě, či procházka)
- vytváření návyků (stravování, sebeobsluha, pracovní, kulturní)
- tvorba a reflexe portfolií dítěte
- didakticky zacílené činnosti v menších skupinách či individuálně

Konkrétní výčet činností, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů v každé třídě, vychází z rozpisu pracovní doby učitelů, toto opatření umožňuje pružně reagovat na řešení aktuálních situací.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5. 1. Zaměření školy

Při tvorbě našeho školního vzdělávacího programu vycházíme z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV). Organizujeme vzdělávání tak, aby vedlo k naplňování rámcových cílů a prostřednictvím dílčích cílů z pěti vzdělávacích oblastí k rozvoji klíčových kompetencí dětí. V programu je kladen důraz na celostní učení, které je realizováno v přirozeném prostředí, v pravidelných rytmech dne, týdne a roku. Základním prvkem v komunikaci mezi dítětem a pedagogem je respektující přístup, který čerpá z psychologicko-pedagogického konceptu „Respektovat a být respektován“. Nabízíme vzdělávací a výchovnou péči pro děti předškolního věku od 2 do 7 let zaměřenou na zdravý harmonický, tělesný i duševní rozvoj.

Cílem předškolního vzdělávání je rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické i sociální. Vést je tak, aby na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat nároky, které jsou na ně kladeny.

5. 2. Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Mateřská škola si prostřednictvím ŠVP klade za úkol naplňovat tyto cíle:

- Vést děti ke zdravému životnímu stylu v úzké spolupráci s rodinou, podporovat duševní pohodu dětí, rodičů a zaměstnanců.
- Vést děti k sounáležitosti s regionem, seznamovat je s lidovými tradicemi regionu, s živou a neživou přírodou.
- Cílem mateřské školy je, aby dítě, které odchází z MŠ, bylo optimálně rozvinuté na základě svých možností a zájmů, a to po stránce tělesné, psychické a sociální.

Konkrétní cíle a vzdělávací nabídka se v mateřské škole postupně formuluje na základě potřeb dětí:

Fyziologické potřeby: Usilujeme o osobní rozvoj každého dítěte podle jeho základních fyziologických potřeb – zdravá výživa, pestrá strava odpovídající současnému výzkumu v této oblasti, odpovídající pitný režim, dostatek přirozeného pohybu venku, vytváříme prostor, čas a prostředky pro spontánní hru dětí, klidové, pohybové a tvůrčí zóny, dostatek odpočinku podle potřeb dětí.

Potřeba bezpečí: Udržujeme rytmický řád školy – rámcová pravidla uspořádání života a dne, posilujeme sebedůvěru dítěte, chráníme jej před situacemi, které nezvládá, snažíme se sladit potřebu svobody a řádu, stanovit pravidla společného soužití, dodržovat zavedené rituály. Pro všechny děti ale především pro nové se snažíme o vytvoření sociálního klimatu na základě vztahů důvěry, úcty, empatie, solidarity a spolupráce.

Potřeba sounáležitosti: Rozvíjíme vztah náklonnosti, lásky, důvěry, úcty a empatie mezi dětmi a učiteli, kteří v MŠ pracují a kteří do ní přicházejí. Vedeme je k potřebě spolupráce ve skupině lidí, k začlenění do kolektivu školy, do své obce, podílení se na jejich rozvoji, spoluvytváření klima školy i

obce, podílení se na formování kulturně duchovních potřeb obce. Být hrdý na to, kam patřím, na čem se podílím svojí činností, jaké pro své okolí vytvářím hodnoty.

Potřeba uznání: Posilování sebedůvěry – nebát se říci svůj názor, prosazovat své řešení, navozování kladných emočních stavů a vyhledávání přirozených příležitostí ke cvičení odolnosti, respektování pedagogických zásad, povzbuzování nasmělých dětí, pozitivní hodnocení každého, kdo pracuje na úrovni osobního maxima, podporujeme u dětí iniciativu, tvořivost, fantazii a estetické cítění dětí.

Potřeba seberealizace: Uspokojování přirozených každodenních potřeb dětí vzhledem k věkovým zvláštnostem, vytváření prostoru, poskytování času a prostředků pro spontánní hru s ohledem na potřeby a zájmy dítěte, preferování prožitkového učení, používání vlastního experimentu, pokusu, nechání dětem možnost vlastní volby a rozhodování, aby se dítě realizovalo. Předkládáme dětem nové hry, materiály a hračky, necháme dětem možnost svobodné volby při výběru činností a aktivit.

Dlouhodobý cíl:

Chceme být školou, která je otevřená rodičům i veřejnosti, nabízíme spolupráci a komunikaci. Naši snahou je uplatňovat moderní metody a formy práce, individualizovat naši práci. Chceme být dětem i rodičům dobrým partnerem.

5. 3. Metody a formy vzdělávání

Rámcové cíle naplňujeme těmito prostředky (metodami a formami práce), uplatňováním těchto zásad:

Hlavní a přirozenou formou činnosti dítěte v předškolním období je hra, volná hra, která je využívána zpravidla při spontánních činnostech. Využíváme formu hry i při činnostech vzdělávacích, např. hry založené na přímých zážitcích, hry pohybové, společenské, konstruktivní a další. Při těchto hrách děti využívají kooperativní činnosti a učí se dodržovat pravidla (kompetence komunikativní, sociální, činnostní a občanské). Proto ji podporujeme a respektujeme.

Často využívanou formou je komunitní, diskuzní a výukový kruh. Tato forma je využívána při motivačním úvodu do probíraných tematických bloků, při logopedických chvilkách apod. (kompetence komunikativní, k učení).

Dalšími organizačními formami jsou individuální práce s dětmi a práce ve skupinách, které jsou využívány např. při výtvarných činnostech, při grafomotorických cvičeních atd.

Výběr metody vždy závisí na didaktickém cíli. Základní slovní metody (vyprávění, vysvětlování, rozhovory aj.) doplňují metody názorné, jako je pozorování nebo nápodoba (např. při spontánním sociálním učení), a praktické činnosti (např. při prožitkovém učení), které rozvíjí u dětí schopnost spolupráce a řešení problémů. Tyto metody uplatňujeme při situačním učení, kdy využíváme k učení konkrétních navozených či náhodných situací (např. při pobytu venku), díky nimž děti lépe porozumí životním souvislostem.

Podporujeme a uplatňujeme metody:

- Prožitkové učení – učení, které vychází z vlastní zkušenosti a prožitku, je to způsob učení, který je pro dítě přirozený a jemu vlastní, v předškolním věku je realizován prostřednictvím didaktického stylu s nabídkou (učitelka připraví vzdělávací aktivity, nabídne je dětem a děti si individuálně a svobodně volí.).
- Kooperativní učení – učení založené na vzájemné spolupráci dětí při řešení společných složitějších problémů a situací, učí děti rozdělovat si role a úkoly, plánované činnosti, spolupracovat, pomáhat si, radit se, kontrolovat a hodnotit společnou práci.
- Tematické učení – je vzdělávání dětí, které spočívá ve vyhledávání témat, činností a situací, které jsou dětem blízké a srozumitelné a umožňují, aby děti očekávané poznatky, dovednosti a postoje dokázaly v reálných souvislostech prakticky využít.
- Spontánní sociální učení – učení je založené na principu přirozené nápodoby chování a jednání a vytvoření celoživotních postojů a vzorců chování platných po celý život.
- Projektové učení – uplatňované při zpracování integrovaných bloků.
- Činnostní učení – dítě projevuje vlastní iniciativu, koná a jedná, je aktivní – učí se na základě vlastních intelektových činností (řešení problémů) i praktických (řešení praktických situací).
- Problémové učení – učení pomocí řešení konkrétního problému, připravený problém, který děti řeší, dávají návrhy na jeho řešení, společně pod vedením učitelky dojdou k výsledku.
- Experimentální učení a situační učení:
  - respektováním přirozených lidských a základních sociálních vývojových potřeb
  - vnímáním každého dítěte jako jedinečné bytosti, které má právo rozvíjet se a učit v rozsahu svých možností a potřeb
  - učení na základě prožitku a zkušenosti, prostřednictvím vlastní činnosti dětí, tzv. prožitkového učení
  - povzbuzováním dětí k samostatnému řešení problémů
  - vycházením vstříc zájmům a potřebám každého dítěte
  - upřednostněním prožitku před výkonem
  - pečlivým plánováním individuální a skupinové činnosti
  - využíváním náhodně vzniklých situací, situačním učení
  - spoluprací s rodiči dětí
  - rozvíjením emoční inteligence – umět se vcítit do druhého
  - vytvořením podnětného prostředí pro děti

5. 5. Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

MŠ poskytuje individuální péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Cílem je zajistit a splňovat podstatu společného vzdělávání, s jasným respektováním přirozeně odlišného chování dětí vzhledem k jejich věku, začleňovat do tříd děti s podpůrnými opatřeními, která MŠ realizuje. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou stanovuje vyhláška č.27/2016 Sb. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami učitelky spolupracují s dalšími odborníky, využívají služeb školských poradenských zařízení a školního poradenského pracoviště.

Podpůrná opatření 1. stupně navrhuje a realizuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ). Učitelky v součinnosti s ŠSP realizují rozsah podpory a informují ZZ o formě

poskytování 1. stupně PO. Po 3 měsících dojde k vyhodnocení, pokud se ukáže, že podpora dítěte nebyla dostačující, doporučí škola zákonným zástupcům návštěvu školského poradenského zařízení.

Podpůrná opatření 2. – 5. stupně budou realizována na základě konkrétních doporučení příslušného školského poradenského zařízení (ŠPZ). Na základě doporučení ŠPZ učitelky zpracují individuální vzdělávací plán (IVP) a dle platné legislativy proběhne vyhodnocení. V případě, že nebude možné ze závažných důvodů zabezpečit bezodkladné poskytování doporučeného PO, poskytne škola po projednání se ŠPZ a na základě informování zákonného zástupce dítěte, po dobu nezbytně nutnou, jiné obdobné podpůrné opatření stejného stupně.

Učitelky vytvářejí optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte:

- spolupracují se speciálním pedagogem
- vytváří klidné a podnětné prostředí
- zajišťují zvýšený individuální přístup
- nenásilně zapojují děti do činností a aktivit ve škole
- konkretizují nabídku dle zájmu a schopností
- vzdělávají se v dané oblasti

5. 6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Při vzdělávání dětí od dvou do tří let sledujeme stejné vzdělávací cíle a záměry, jako u dětí starších. Učitelky však volí takový výchovně vzdělávací přístup, který akceptuje specifika související s úrovní vývoje dvouletého dítěte.

- Přizpůsobený adaptační režim.
- Srozumitelná a jednoduchá pravidla a řád, určující mantinely jednání.
- Vzdělávací činnosti realizované důsledně v menších skupinách či individuálně.
- Časté opakování činností.
- Pravidelný denní režim, pravidelné rituály.
- Střídání nabídky činností.
- Trénování návyků a praktických dovedností.
- Dostatek času na realizování činností, včetně převlékání a stravování.
- Hodně prostoru pro volné hry
- Více klidu (prostor k odpočinku během dne)

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

6.1 Integrované bloky

Jsou voleny v souladu s koloběhem roku a propojeny akcemi života na vesnici. Jednotlivé bloky jsou závazné pro všechny třídy mateřské školy. Učivo bloků je zpracováváno vždy pro celou věkovou skupinu dětí, každý blok obsahuje všechny vzdělávací oblasti. Pedagog volí vzdělávací nabídku tak, aby byla pestrá a umožňovala dětem získávat potřebné dovednosti, užitečné poznatky a podporovala vytváření samostatných postojů.

6.2 Vzdělávací oblasti a jejich členění

Dítě a jeho tělo (oblast biologická)

V této oblasti rozvíjíme pohybové, manipulační a sebeobslužné dovednosti. Podporujeme fyzickou pohodu a tělesnou zdatnost dětí.

Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)

Povzbuzujeme děti k poznávání a učení. Podporujeme duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dětí, rozvoj intelektu, citu i vůle.

Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)

Zaměřujeme se na posílení vzájemné komunikace a utváření vztahů k jiným dětem či dospělým.

Dítě a společnost (oblast sociálně-kulturní)

Vedeme děti k osvojení potřebných dovedností, návyků a pravidel, které usnadňují soužití ve společenství ostatních lidí. Seznamujeme děti se světem kultury a umění.

Dítě a svět (oblast environmentální)

Obohacujeme a rozvíjíme elementární povědomí dětí o okolním světě a jeho dění. Vytváříme základy pro odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí.

Metody vzdělávání v naší MŠ:

- Prožitkové a kooperativní učení hrou, založené na přímých zážitcích dítěte.
- Spontánní sociální učení, které je založeno na principu přirozené nápodoby.
- Metoda rytmu a opakování.

6.3 1. integrovaný blok: PODZIM

Návrhy témat: Po prázdninách ve školce; Já a moji kamarádi; U nás ve školce, Sklízíme plody podzimu; Draku, draku, vyleť výš; Když padá listí; Listopad, listopad, lísteček mi na dlaň spad; Já a moje zdraví; Svatý Martin.

Charakteristika: V tomto integrovaném bloku se zaměříme na adaptaci dětí, seznamování se s novým prostředím i okolím školy, poznáme nové kamarády, jejich jména a taktéž jména dospělých v MŠ. Společně si vytvoříme třídní pravidla, která se budeme snažit respektovat. Budeme poznávat, pojmenovávat a ochutnávat různé druhy ovoce a zeleniny, dozvíme se způsoby jejich zpracování. Také budeme sledovat práci zahradě a na polích, společně budeme pečovat o naši přírodní zahradu. Budeme poznávat, sbírat a hrát si s plody lesa. Také budeme pozorovat vliv počasí na změny v přírodě i na člověka, dozvíme se, jak si chránit své zdraví. Seznámíme se s lidovými tradicemi svatého Martina a adventu.

Dílčí vzdělávací cíle:

1. Rozvoj pohybových schopností
2. Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění), i produktivních (výslovnost, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
3. Rozvoj komunikativních dovedností
4. Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání
5. Rozvoj tvořivosti, tvořivého myšlení
6. Získání relativní citové samostatnosti
7. Seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému
8. Osvojení si základních poznatků důležitých pro navazování vztahů dítěte k druhým lidem
9. Poznávání pravidel společného soužití v rámci mateřské školy
10. Rozvoj schopností žít ve společenství ostatních dětí, spolupracovat, spolupodílet se na společných aktivitách
11. Posilovat vztahy ve třídě, k rodině, k ostatním dětem, k přírodě
12. Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte
13. Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu
14. Osvojení si poznatků, schopností a dovedností důležitých k podpoře zdraví a bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
15. Poznávání jiných kultur
16. Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí

Očekávané výstupy:

Vedeme děti, aby:

1. Získaly jistotu v kolektivu třídy, důvěřovaly učitelkám, navazovaly kamarádké vztahy
2. Adaptovaly se prostředí v MŠ
3. Učily se uplatňovat hygienické návyky
4. Rozlišovaly, co je dobré a co špatné pro ně a pro ostatní
5. Učily se vzájemně domluvit a řešit spory
6. Dodržovaly dohodnutá pravidla a řídily se jimi
7. Uvědomovaly si, že každý má v životě své místo (v rodině, ve škole apod.)

8. Svoje prožitky a pocity slovně, výtvarně, pohybově a dramaticky ztvárnily a vyjadřovaly
9. Uvědomovaly si změny v přírodě, chápaly pojem “babí léto”
10. Naučily se z paměti krátké texty básní a písni s podzimní tematikou
11. Reprodukovaly pohádku a zvládaly jednoduchou dramatickou úlohu
12. Chápaly prostorové pojmy, zvládaly číselnou řadu 3-5 (starší děti podle svých schopností i více)
13. Sladily pohyb s rytmem a hudbou
14. Poznávaly zeleninu, ovoce podle vzhledu, chuti, vůně, podle hmatu, chápaly význam pro zdraví člověka
15. Uměly se orientovat v prostoru
16. Snažily se o vyjádření hudby pohybem, vnímaly hudbu
17. Uvědomovaly si, co je zdravé a co škodí
18. Při rozhovorech a diskuzích počkaly, až druhý domluví
19. Vědomě napodobily pohyb
20. Zvládaly jemnou motoriku – správně zacházely s výtvarným materiálem, pomůckami a jednoduchými hudebními nástroji
21. Poznaly některé stromy a rostliny z okolí
22. Pracovaly ve skupině – u měly se vzájemně domluvit a tolerovat se, ovládat
23. Řešily problémy a úkoly – labyrinty, pracovní listy
24. Zapojily se s rodiči do výroby podzimní dekorace a uměly ohodnotit práci svou a svých kamarádů – chápaly, že není důležité vyhrát

Činnosti:

1. Zdravotní cvičení, motivační cvičení
2. Vycházky, chůze v nerovném terénu, zdolávání překážek
3. Hudebně pohybové hry
4. Vyjádření hudby pohybem – tanečky
5. Pozorování podzimní přírody, zvířat, ptáků, ovoce, zeleniny, zemědělských plodin – určování jejich vlastností
6. Seznámení se s číselnou řadou, geometrickými tvary, prostorovými pojmy
7. Prohlížení knih k tématu a „čtení“ podle obrázku, encyklopedie
8. Rozhovory, diskuze, vytváření zážitků, příběhů
9. Zpěv, recitace, dramatizace
10. Sběr přírodnin a hry s přírodninami
11. Výtvarné vyjádření prožitků – malování, modelování, kresba
12. Smyslové hry
13. Konstruktivní, námětové a společenské hry
14. Grafomotorická cvičení
15. Skupinové práce
16. Dýňové hrátky
17. Koláže třídění, porovnávání, počítání přírodnin

Kompetence:

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

I/6 - odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

II/1 - si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem

II/7 - chápe, že vyhýbat se řešení problémům nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

III/1 - ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

III/3 - se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci

IV/6 - se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

IV/9 - chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhостejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

V/1 - se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, třídit a vyhodnocovat

V/9 - spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

V/10 - si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

6.4 2. integrovaný blok: ZIMA

Návrhy témat: Advent už nám začíná; Mikuláš ztratil plášť; Padá snížek bílý; Svět pohádek; Vánoční zvyky našich předků; Dopis Ježíškovi; Tři králové; Zvířátka v zimě; Zimní radovánky; Zimní sporty; Masopust.

Charakteristika: V tomto integrovaném bloku se zaměříme na historii Vánoc, vánoční tradice a zvyky, na advent jako období lidskosti a sounáležitosti, na probouzení fantazie a představivosti, děti se budou zapojovat do výzdoby třídy, pečení cukroví, výroby přáníček, zpívání koledí, přípravy společného tvoření rodičů a dětí, besídky pro rodiče a radostného prožívání vánočního období. Budeme pozorovat zimní přírodu, vlastnosti sněhu a ledu, nezapomene na zvířátka v zimě. Povedeme děti k poznání, že i v zimě je pohyb důležitý, budeme dbát na bezpečnost při pobytu venku, zaměříme se na správné stravování, podporování imunity, zdravý a nezdravý životní styl. Uspořádáme masopustní veselici.

Dílčí vzdělávací cíle:

1. Zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka...)
2. Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
3. Rozvoj a užívání všech smyslů
4. Rozvoj kultivovaného projevu
5. Osvojení si základních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
6. Přejít od konkrétně názorového myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému)
7. Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
8. Poznávání sebe sama – uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti
9. Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání
10. Rozvoj schopnosti sebeovládání
11. Posilování prosociálního chování ve vztahu k rodině, v mateřské škole, v dětské skupině, k ostatním lidem
12. Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

13. Seznamování se světem lidí, kultury a umění
14. Osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
15. Rozvoj společenského a estetického vkusu
16. Rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
17. Vytváření základního povědomí o širším přírodním, kulturním a technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
18. Vytváření základů aktivních postojů k světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovednosti tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

Očekávané výstupy:

Vedeme děti, aby:

1. Podílely se na dění ve třídě, spolupracovaly se skupinou, radostně prožívaly oslavy Vánoc, Tří králů i Masopustu
2. Osvojily si základní poznatky o českých vánočních tradicích, ale i o zvycích v jiných zemích
3. Zapamatovaly si texty básní a říkadel, písní a uměly je produkovat i pro veřejnost (vánoční besídka)
4. Budeme usilovat o rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnost, vytváření pojmů, mluvního projevu vyjadřování)
5. Vyjádřily slovně, výtvarně, hudebně, pohybově i dramaticky své prožitky, představivost, fantazii a svoje zážitky uměly zhodnotit (říci, co pro ně bylo zajímavé, co je zaujalo, co se líbilo apod.)
6. Zacházely bezpečně s pracovními nástroji (nůžky, lepidlo, váleček, formičky), pociťovaly radost ze své práce a z vlastní tvůrčí činnosti
7. Vnímaly všemi smysly – rozlišovaly vůně, chutě, tóny, zvuky apod.)
8. Vystříhovaly z jemného papíru – výzdoba třídy
9. Dbaly o pořádek a čistotu – vánoční úklid
10. Vyjadřovaly hudbu pohybem
11. Přípravovaly vystoupení pro rodiče,
12. Poslouchaly příběhy s vánoční tematikou, dramatizovaly je a pohybově vyjadřovaly
13. Poslouchaly i zpívaly vánoční koledy, vymýšlely rýmy apod.
14. Ujasnily si pojmy koloběh, střídání čtyř ročních období
15. Učily se nová slova a aktivně je používaly
16. Zachytily a vyjádřily své prožitky (slovně, výtvarně, dramatickou improvizací)
17. Soustředily se na určitou činnost, udržely pozornost, dokončily práci
18. Pohybovaly se na sněhu a ledu a dodržovaly pravidla bezpečného chování
19. Chápaly, že každý má v určité slupině svou roli, podle které je třeba se chovat
20. Učily se vzájemně se domluvit a najít společné řešení v různých situacích
21. Byli si jisti ve slovním projevu
22. Ovládaly koordinaci ruky a oka, zvládly jemnou motoriku

Činnosti:

1. Skupinové práce - např. výroba adventního kalendáře, adventního věnce, vánoční strom aj. (zapouštění barev, malování, vystříhování, lepení...)
2. Výroba adventního věnce, počet svíček na věnci, svátek Mikuláše v adventním čase apod.
3. Výroba přáníček, dárků, dekorací různými technikami, zdobení třídy a ostatních prostor MŠ
4. Práce s přírodninami, pečení
5. Stavby ze stavebnic, mozaiky, kostek podle předlohy
6. Četba příběhů a pohádek
7. Popis obrázků, vyprávění příběhů, dokončování příběhů, vyprávění nebo reprodukce pohádek
8. Poslech hudby, sborový i sólový zpěv, rytmizování, melodizování, hra na hudební nástroje

9. Hra „Na tři krále“
10. Hudebně-pohybové vyjadřování, např. rozmarů zimního počasí (sněhové vločky, zvonivý zvuk rampouchu, vánice apod. ...)
11. Poslech a dramatizace příběhů o zimě
12. Cvičení podle hudby – protahovací a relaxační cvičení
13. Sledování a průběžné zaznamenávání počasí (vytvoření si společných piktogramů pro záznam počasí)
14. Hry s novými hračkami
15. Luštění hádanek a slovních hříček
16. Námětové hry „Na Vánoce“, „Na muzikanty“, „Na sportovce“
17. Grafické napodobování symbolů, čísel, písmen
18. Práce s pracovními listy
19. Návštěvy divadelních představení
20. Sáňkování, klouzání, hry se sněhem
21. Experimentování se sněhem, pozorování vločky lupou
22. Uspořádání masopustní veselice

Kompetence:

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

I/1 - soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků, symbolů

I/5 - se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

II/2 - řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

II/8 - se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

III/7 - dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

III/8 - ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

IV/2 - si uvědomuje, že za sebe i svá jednání odpovídá a nese důsledky

IV/3 - projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

IV/5 - napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

V/2 - dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky

V/7 - chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

V/12 - dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

6.5 3. integrovaný blok: JARO

Návrhy témat: Jaro přichází; Vynášení Morany; Kde se vzala knížka; Jaro v přírodě; Oslavy a tradice; Na tom našem dvoře; Naše krásná planeta; Půjdu k zápisu, Pozor, červená!; Já a moje rodina; Překvapení pro maminku.

Charakteristika: V tomto bloku si uvědomíme, že v březnu začíná jaro. Je to čas zrození nového života (zvířata přivádějí na svět mláďata, začínají kvést stromy, tráva se po dlouhé zimě zelená). Uvědomíme si, že se o přírodu kolem nás musíme starat a chránit ji (Den Země). Připomeneme si lidové tradice – vynášení Morany, koledování a zdobení kraslic, pálení čarodějnic. Posílíme si naše předčtenářské dovednosti. Zopakujeme si pravidla bezpečného chování na chodníku a na silnici, důležitost bezpečnostních prvků. Připravíme si vystoupení pro maminky a vyrobíme jim dárek.

Dílčí vzdělávací cíle:

1. Osvojení si poznatků při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně před jeho nebezpečnými vlivy.
2. Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí.
3. Porozumění základních projevů neverbální komunikace obvyklých v prostředí MŠ.
4. Vnímání a přijímání základních hodnoty v prostředí třídy, rodiny, společnosti.
5. Rozvíjet schopnost projevit se autenticky, chovat se prosociálně, aktivně se přizpůsobovat prostředí ve kterém se pohybuje, zvládat jeho změny.
6. Rozvoj kooperativních dovedností.
7. Rozvoj schopností vytvářet citové vztahy, rozvíjet je a city plně prožívat.
8. Rozvíjet schopnost záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci.
9. Posilování přirozených poznávacích citů – zvědavost, zájem, radost z objevování.
10. Osvojení si některých poznatků, které předcházejí čtení a psaní.
11. Rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka a další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
12. Uvědomění si vlastního těla.
13. Rozvoj schopností ovládat pohybový aparát a tělesné funkce.

Očekávané výstupy:

1. Prakticky pečovat o své okolí.
2. Rozlišovat, co okolní prostředí poškozuje, všimnout si nepořádku, upozornovat na něj.
3. Vědomě využívat svých smyslů.
4. Zvládat pohyb v nerovném terénu.
5. Navrhovat řešení problémů a úkolů, nalézat nová řešení.
6. Získat poznatky o materiálech, naučit se je třídit.
7. Naučit se poznávat některé druhy semen a prakticky vyzkoušet, co potřebují k růstu.
8. Seznámit se s částmi svého těla, vědět, co naše tělo potřebuje, aby bylo zdravé a abychom se cítili dobře i psychicky.
9. Být aktivní, ptát se, dozvídat se nové informace pomocí vyhledávání v literatuře nebo pozorováním.
10. Samostatně formulovat myšlenky, nápady, pocity.
11. Rozvíjet jazykové schopnosti – výslovnost, homonyma, synonyma, první a poslední hlásky a slabiky.

12. Vědět o některých způsobech ochrany a bezpečí a mít povědomí o tom, jak a kde hledat pomoc.
13. Všítat si toho, co si druhý přeje a potřebuje a umět nabídnout pomoc.
14. Sladit pohyb se zpěvem, vědomě napodobit pohyb dle vzoru, přizpůsobit se pokynům.
15. Zazpívat písně, rozlišovat rytmus.
16. Být citliví k živé i neživé přírodě.
17. Navazovat kontakty s dospělými, překonat stud, komunikovat s nimi, respektovat je.
18. Dělit se o hračky, pomůcky, sladkosti, ale i úkoly a povinnosti.
19. Výtvarně zpracovat prožitky.

Činnosti:

1. Pozorování přírody
2. Řízené rozhovory a diskuse
3. Návštěva divadla – slušné chování, pěkné oblečení
4. Čtení dětem (projekt Celé Česko čte dětem), prohlížení encyklopedií
5. Návštěva knihovny
6. Dramatizace pohádek, poslech a vyprávění
7. Jarní úklid – péče o prostředí a okolí školky
8. Setí semínek – pozorování klíčení
9. Jarní výzdoba školky
10. Pokusy s vodou – Světový den vody (22. 3.)
11. Osázení truhlíků – Světový den Země (22. 4.)
12. Malování, kreslení, skládání z papíru
13. Konstruktivní hry, námětové hry ze světa dospělých a jejich práce
14. Naslouchání zpěvu ptáků, pozorování ptáků za letu, drobného hmyzu
15. Pečení velikonočního pečiva
16. Drobné práce na školní zahradě – vyhrabování trávy, okopávání záhonků, osázení vyvýšených záhonů
17. Příprava vystoupení pro maminky
18. Výroba dáreků pro maminky a babičky
19. Rozhovory o rodině, rodinných vztazích
20. Vycházky do okolí – pole, les, vesnice
21. Cvičení na udržení rovnováhy, pohybové hry
22. Tvořivé hry v písku, hry s přírodninami
23. Uvolňovací cviky, grafomotorika

Kompetence:

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

I/3 - má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

I/7 - se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

II/4 - užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích

II/5 - zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

III/2 - se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

III/5 - ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

- III/6 - průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- IV/1 - samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- IV/4 - se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- V/3 - odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- V/8 - má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- V/11 - ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

6.6 4. integrovaný blok: LÉTO

Návrhy témat: Život na louce; Na pasece v lese; Zvířátka na farmě; Život u vody; Děti slaví svátek; Jedeme na výlet; Kamarádi z celého světa; Odplouváme; Hurá prázdniny.

Charakteristika: V tomto integrovaném bloku společně oslavíme svátek všech dětí. Poznáme, jak se máme k sobě chovat, zda jsme připraveni na školu (opakování s předškoláky, co vše umím, co jsem se naučil). Dozvíme se, co se děje na louce, u vody, na farmě... (seznamování se s živočichy a rostlinami). Pojedeme na výlet (poučení o správném chování, co nás na výletě čeká, na co se můžeme těšit). Rozloučíme se školkou (loučení s předškoláky). Budeme si povídat o bezpečnosti o prázdninách.

Dílčí vzdělávací cíle:

1. Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základu zdravého životního stylu
2. Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
3. Rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
4. Vytváření základu pro práci s informacemi
5. Rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným.
6. Rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
7. Rozvoj schopností sebeovládání
8. Rozvoj schopností vyjadřovat získané dojmy, prožitky a pocity
9. Vytváření prosociálních postojů (sociální citlivost, tolerance, respekt, přizpůsobivost...)
10. Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
11. Vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
12. Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
13. Pochopení že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
14. Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Očekávané výstupy:

Vedeme děti, aby:

1. Pohybovaly se v různém prostředí (písek, voda, po zvýšené ploše, mezi překážkami apod.)
2. Uvědomovaly si nebezpečí, které nám hrozí při pobytu u vody
3. Vyjadřovaly samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách
4. Podílely se na organizaci hry a činnosti
5. Uměly přijmout pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnaly se s ním
6. Prožívaly radost ze zvládnutého a poznaného
7. Těšily se z hezkých a příjemných prožitků a přírodních a kulturních krás
8. Vnímaly, že svět je pestrý, rozmanitý a má svůj řád

Činnosti:

1. Dětské slavnosti – oslava svátku dětí, rozloučení s předškoláky
2. Divadelní představení
3. Hry a soutěže
4. Školní výlet
5. Hry s dopravní tematikou – pojmy vlevo, vpravo, využití dopravních značek na zahrádce MŠ
6. Pracovní listy – rozlišování, třídění, porovnávání, hledání rozdílů
7. Slovní hádanky
8. „Čtení“ a prohlížení knih
9. Vyjadřování prožitků, pocitů a nálad různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními i pohybovými i dramatickými)
10. Výtvarné techniky podle volby dětí, práce s netradičními materiály
11. Sestavování obrázků z přírodnin
12. Zdravotní cviky – protahování, vyrovnávání, dechové a relaxační
13. Pobyt na školní zahradě – využití průlezků, skluzavky, houpaček..., chůze, běh, poskoky...
14. Vycházky do okolí obce
15. Hry s pískem a vodou
16. Praktické ukázky varující před nebezpečím u vody
17. Míčové hry
18. Jízda na koloběžkách, odrážedlech, šlapadlech

Kompetence:

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

I/2 - uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení

I/4 - klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

II/3 - řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost

II/6 - rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

III/4 - komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou

IV/7 - se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

IV/8 - je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným

V/3 - odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

V/4 - chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá

V/11 - ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

7 EVALUACE MATEŘSKÉ ŠKOLY A HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Dílčí cíle z RVP pro předškolní vzdělávání slouží jako kritéria pro hodnocení, zda děti dostávají vše, co potřebují.

Vycházíme z těchto výstupů:

- pozorování dětí, jejich vývoj
- rozhovory s rodiči
- pedagogické rady (zápis je v sešitu „pedagogických rad“ – 3x ročně)
- autoevaluace – dotazník pro pedagogy – 1x ročně

Předmětem hodnocení činnosti naší mateřské školy jsou především tyto oblasti:

1. Jak jsou naplňovány potřeby našich dětí?

Potřeba náležitého přísunu podnětů zvenčí, smysluplného světa, potřeba životní jistoty, vlastní společenské hodnoty a potřeba otevřené budoucnosti.

2. Jak jsou naplňovány cíle výchovně vzdělávacího působení v naší MŠ?

Vytváření bezpečného a láskyplného prostoru plného podnětů pro rozvoj tvořivosti dětí a jejich trvalé radosti ze života, poskytování vhodných vzorů k napodobování, podpora rozvoje tvůrčí fantazie prostřednictvím volné hry, rozvíjení schopnosti soucitu, spolupráce, sdílení a sociální sounáležitosti a rozvíjení sebevědomí, sebedůvěry, sebeúcty, kladného sebehodnocení dětí, sledování rozvoje a vzdělávacích pokroků jednotlivých dětí.

3. Jaká je kvalita sociálních vztahů v prostředí naší MŠ?

Spolupráce s rodiči, komunikace mezi pracovníky, rozložení a naplňování kompetencí jednotlivých pracovníků, komunikace s veřejností, komunikace se zřizovatelem. Hodnotí všichni členové kolektivu, závěry jsou zaznamenávány a na závěr rady jsou přijímány závěry.

4. Hospodaření školy – jaké jsou podmínky k naplňování cílů školního vzdělávacího programu – personální, materiální, finanční.

Prostředky hodnocení a časový horizont:

Hodnocení činnosti MŠ bude probíhat především formou provozně pedagogických rad. Těchto rad se všichni přítomní účastní jako rovnoprávní partneři. Jejich předmětem jsou veškeré otázky pedagogické práce a rozvoje školy. Porada je členěna na část studijní, pedagogickou a správně-organizační.

Studijní část – rozpracování poznatků o člověku a s tím související otázky didaktiky a metodiky.

Pedagogická část – zprávy o probíhajících výchovně vzdělávacích činnostech a konzultace o jednotlivých dětech. Kvalitu práce pedagogů hodnotí ředitelka průběžně. Z rad jsou vedeny písemné záznamy.

Správně-organizační část – otázky organizace života mateřské školy i jejího správního a technického provozu.

Porady jsou účinným orgánem pro vzájemné poznávání a uvědomování si spoluodpovědnosti každého jedince za chod celého organismu školy. Rozhodování v pedagogických a organizačních otázkách bude výsledkem společného konsensu. Odpovědnost za správní oblast a hospodaření nese ředitelka ZŠ a MŠ.

System evaluace

Oblasti evaluace	Prostředky evaluace	Časový plán	Odpovědnost	Poznámky
Soulad ŠVP s RVP	Porada	1x ročně	Vedoucí učitelka	
Plněné cílů	Třídní kniha hodnocení IB	4x ročně	Vedoucí učitelka učitelky	
Zpracování realizace obsahu	Práce dětí portfolia třídnice	průběžně	Vedoucí učitelka učitelky	
Práce učitelů	Rozhovory sebepozorování	1x ročně	Ředitelka MŠ učitelky	
Výsledky vzdělávání	Portfolia dětí Diagnostika	průběžně	Vedoucí učitelka učitelky	
Kvalita podmínek	Vybavení, výzdoba a úklid třídy	průběžně	Vedoucí učitelka učitelky	